

Dzimumu līdztiesības indekss 2019. gadam — līdz finiša taisnei vēl tālu

Progress dzimumu līdztiesības jomā ES joprojām ir ļoti lēns. Eiropas Dzimumu līdztiesības institūta (*EIGE*) jaunākais dzimumu līdztiesības indekss liecina, ka kopš 2017. gada ES dzimumu līdztiesības rādītājs ir palielinājies tikai par vienu punktu un tagad ir 67,4 punkti. ES rezultātu pārskata augšgalā ar 83,6 punktiem joprojām ir Zviedrija, kam seko Dānija ar 77,5 punktiem. Visvairāk atpaliek Grieķija un Ungārija, kuru rādītājs nepārsniedz 52 punktus. Lielāko progresu ir panākusi Portugāle, kuras rādītājs ir palielinājies par 3,9 punktiem, un otrajā vietā ir Igaunija ar 3,1 punktu.

“Mēs ejam pareizā virzienā, bet ceļš līdz finiša taisnei vēl ir tāls. Mūsu indekss, kas nosaka dzimumu līdztiesības etalonu ES, liecina, ka gandrīz pusē no visām dalībvalstīm nav sasniegta 60 punktu atzīme. Pašlaik, kad jaunais ES Parlaments un Komisija veido un atjauno ES prioritātes nākamajam stratēģiskajam satvaram, ir ļoti svarīgi, lai virzība uz dzimumu līdztiesību uzņemtu ātrumu,” teica Eiropas Dzimumu līdztiesības institūta (*EIGE*) direktore **Virginija Langbakk**.

Viszemāk novērtētā joma ir vara, kurā tiek aplūkota līdztiesība lēmumu pieņemšanā. Tomēr tā ir joma, kurā panākts vislielākais progress. To galvenokārt ir veicinājis sieviešu skaita pieaugums uzņēmumu valdēs, lai gan tikai dažās dalībvalstīs. Francija ir vienīgā valsts, kurā biržas sarakstos iekļauto uzņēmumu valdēs ir vismaz 40 % katra dzimuma pārstāvju.

“Dzimumu nevienlīdzība neļauj Eiropai pilnīgi īstenot savu potenciālu. Es lepojos ar to, ko esam sasnieguši, tomēr tagad mūsu rīcībai ir jāpanāk taustāmi rezultāti. Šogad pieņemtā direktīva par darba un privātās dzīves līdzsvaru mainīs sieviešu un vīriešu situāciju visā Eiropā. Ar šiem noteikumiem tiks atbalstīta vienlīdzīgāka aprūpes pienākumu sadale, kas ļaus sievietēm palikt darba tirgū un ieņemt atbildīgus un vadošus amatus,” teica Eiropas komisāre tieslietu, patērētāju un dzimumu līdztiesības jautājumos **Věra Jourová**.

Koncentrēšanās uz darba un privātās dzīves līdzsvaru

Darba un privātās dzīves līdzsvaram un tā saistībai ar dzimumu līdztiesību šā gada indeksā ir pievērsta īpaša uzmanība. Vecāku atvaļinājums ir viens no svarīgākajiem politikas pasākumiem, lai atbalstītu vecākus, kuri līdzsvaro aprūpes pienākumus ar darbu, bet tas nav pieejams visiem. Eiropas Savienībā 28 % sieviešu un 20 % vīriešu nevar izmantot vecāku atvaļinājumu.

Piekļuve cenas ziņā pieņemamiem un kvalitatīviem bērnu aprūpes pakalpojumiem ir svarīgs darba un privātās dzīves līdzsvara aspekts, bet aprūpe ir vajadzīga ne tikai bērniem. ES sabiedrības novecošana un pieaugošie invaliditātes rādītāji nozīmē, ka palielinās pieprasījums pēc ilgtermiņa aprūpes pakalpojumiem veciem cilvēkiem un cilvēkiem ar invaliditāti. Pirmspensijas vecuma sievietes veic lielāko daļu no neformālās ilgtermiņa aprūpes ES. Atšķirība 50–64 vecuma grupā ir ievērojama: 21 % sieviešu un 11 % vīriešu aprūpē vecus cilvēkus un/vai cilvēkus ar invaliditāti vismaz vairākas dienas nedēļā.

Analizējot darba un privātās dzīves līdzsvaru, tika arī pārbaudīts, vai sievietēm un vīriešiem ir vienādas iespējas strādāt elastīgi, apmeklēt mācību kursus, izmantot transportu un braukt uz darbu. Svarīgs darba un privātās dzīves līdzsvara pīlārs ir elastīgs darba režīms. *EIGE* darba un privātās dzīves līdzsvara rezultātu pārskats iepazīstina ar dažādām iespējām, kā cilvēki var līdzsvarot darba un privāto dzīvi. Tas parāda, vai šīs iespējas ir vienlīdz pieejamas sievietēm un vīriešiem, un iesaka jaunus veidus, kā uzraudzīt *Eiropas sociālo tiesību pīlāru* un tā darba un privātās dzīves līdzsvara iniciatīvu.

Mediju pārstāvjus lūdzam sazināties ar *Veronica Collins*, +370 5 2157 449,
veronica.collins@eige.europa.eu

Lai uzzinātu savas valsts rādītājus, skatiet [dzimumu līdztiesības indeksu 2019. gadam](#) mūsu tīmekļa vietnē.

Šodien iznāk dzimumu līdztiesības indekss 2019. gadam. Ienāciet mūsu [Facebook](#) lapā un skatieties rezultātus tiešraidē no Briseles, sākot no plkst. 9.00 pēc Centrāleiropas vasaras laika. Sekojiet mums [Twitter](#), lai saņemtu tvītus un jaunāko informāciju visu dienu, izmantojot tēmturi #EIGEIndex.

Dzimumu līdztiesības indekss ir rīks, ar ko mēra dzimumu līdztiesības progresu ES, un to ir izstrādājis Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts (*EIGE*). Dzimumu līdztiesības indeksu veido sešas pamatjomas — darbs, nauda, zināšanas, laiks, vara un veselība — un divas papildu jomas — vardarbība pret sievietēm un interseksionālā nelīdztiesība. Tas vērs lielāku uzmanību uz jomām, kurās vajadzīgi uzlabojumi, un atbalsta politikas veidotājus efektīvāku dzimumu līdztiesības pasākumu izstrādē.

Indekss parāda arī atšķirīgo realitāti, ar ko saskaras dažādas sieviešu un vīriešu grupas. Tas aplūko, kā tādi faktori kā invaliditāte, vecums, izglītības līmenis, dzimšanas valsts un ģimenes sastāvs ir saistīti ar dzimumu un veido dažādus cilvēku dzīves ceļus. Indeksā pirmo reizi ir pievērsta uzmanība LGBTQI+ personu un romu un musulmaņu sieviešu situācijai jomās, kurās pieejama statistika.